

en forma de bony o pinyoc: al Barcarès *lu kəṛōs* «gènera d'anguila, de cap botat i boca ampla» (1960).

En *carroll*, usual a les terres de l'Ebre, deu haver-hi encruament amb *manoll*, *penjoi* (-oll) i anàlegs: «Hi ha anys que pel gener, quan neva, encara pengen *carrolls* en els parrals de les sènies», Bladé (*Benissanet*, 54); Gandesa *carroll* «gotim que resta escadusser de la vremada i que sol ser usat per a fer aiguardent» (*Excursions* III, 100), tort. a *carrolls* 'a raimades' Moireira (*Folklore Tort.*, 389).

També es formà d'ací un femení, almenys en parlars occitans: Aran *kəṛūles* f. pl. 'pinyes de pi' (Escunyau, 1975), que ja el 1926 tenia recollit amb aquest sentit i el de 'panolla de blat de moro', tant en els alts, com en el centre i en els baixos de la vall; tolosà *carroulho* «cosse, gousse, gros épi» (Visner, amb verb *le mil carroulho*), llgd. *carroulho* 'panolla de blat de moro', 'llavor del lli' (cf. Schuchardt, *ZRPb.* XXIII, 194, amb una etimologia *χάρπυον* 'nou', que no convenç gens); la panotxa del blat de moro i la pinya de l'aves són *carroulho* a Luixon, St. Beat i dos pobles del Coserans segons Rohlf's, *Le Gc.*, § 419. Moltes variants prostètiques *escarrossos*, *escarrolls*, etc. En fi hi ha *carric* 'pinyó de pi bord' a Eivissa, i 'el primer crostó del pa que es llesca' en el Gironès (*AlcM*) per influència d'un altre mot, potser *pic* o *peccic*.

DERIV.: *Carrassa*, *Carrassar*, *Carrassejar*. De *carrassos* 'poms atapeïts' que fa el *pi carrasser*, Ulldemolins i la Morera de Montsant (*Obaga dels Pins carrassers* a Ulldemolins), 1935. De l'adjectiu *carrassera* substantivat, i dissimilat en *-sella*: *carrassella*, *Carrassera* 'estimball o rossegall de troncs' cerd. (Grus, 1968; «al cap d'allà de la Màniga hi ha una *kəṛəsēra* on s'afrenten Meranges i Ger», 1935), també a Merlès (1935). *Carrassó*, *Acarrassat* 'que forma carràs, en forma de carràs' a Sarroca de Lleida, 1935. Gironda *encarrassà* «empiler avec méthode» (Moureau). En fi és ben possible que vinguin d'ací *escarràs* 'tros de branca que roman a l'arbre quan aquella es trenca' [mall., 1747, *AlcM*] 'estella', 'ramell', 'bastiment de llistons per tenir el pa', però el verb *escarrassar(-se)* i els seus derivats tenen segurament una altra etimologia, veg. *ESCARRAR*. Més dubtós és l'origen d'*escarrassó* 'trosset de fusta' [1404, i *Capítols d'Eiv.* com a quasi-sindnim de *tagell*, a. 1655, *BSAL*, 185a].³ *Escarrassell*, *Escarrasset*.

1 Gary: «radeau à puiser, à laver»: les teinturiers ont des radeaux où ils vont laver ce qu'ils ôtent de la teinture».—2 També hi havia *carrassos* de branques o de bàlecs (menys sòlids) per a «anar a branques» o sigui a cercar rams de fullam per als animals, subjectats a una *llivia*.—3 *L'InvLC* recull la frase «recipit de quolibet *scarrason* 5 denarios» en una llista de Perpinyà de 1040-50 traduïnt «escabeau, tablette?». Cf. tanmateix *carrazón* supra (*CALASTÓ*). Podria ser una variant d'això un *+escarraig* que apareix en unes ordenances de Balaguer de 1313 amb un sentit com 'penjador' o 'barra': «nuyll hom --- no gos levar carn de taula, ni de barra, ne d'*escarratg*, ne de-claviyla, a negun car-

nier sens voluntat sua» (*BABL* XII, 380); passat que fos un mossarabisme de l'Ebre propagat Segre amunt (amb *-āc=-ac*), hauria d'haver-hi influència d'un altre mot (variant de *ganxo* o de *garranxa*)

Carrasca, *carrascal*, *carrascllet*, V. *garric* (*GARRIGA*) *Carraspeny*, *carraspera*, V. *DCEC* (*CARRASPEAR*)

10 *CARRASPIC*, 'Iberis umbellata', alteració d'oc. *taraspic* id. i, aquest, del gr. *θλάσπι*, planta diferent (Cavanilles, *Obs.* I, 235) però semblant al carraspic. □ 1.ª doc.: 1797, Cavanilles, *Obs.* II, 334; *DCEC* I, 705a34-b4 (*CARRASPIQUE*).

Carrasqueny, *carrasquer*, *carrasquera*, V. *carrasca* (*GARRIGA*)

La Carrasqueta, nom de la Serra d'Alcoi (cf. Cavanilles, *Obs.* II, 192), segurament d'època pre-islàmica i evidentment derivat de *carrasca*; podria venir d'un collectiu romànic *CARRASCĒTUM (plural *-SCĒTA*), admetent que per influència del primitiu *CARRASCA s'hagués conservat el grup *-SCĒ* sense la normal evolució palatalitzant; però probablement es tractarà més aviat d'un *Al-Karraskât*, plural del mossarabisme *karaska* 'alzina, carrasca' en l'àrab local.

Carrasquís, V. *carrasca* (*GARRIGA*) *Carrassa*, *carrassejar*, *carrassell*, *carrasser*, *-era*, *carrassó*, V. *carràs* *Carrat*, V. *quadrat* (*QUATRE*) *Carrau*, *carrauet*, V. *carraca* II *Càrrava*, V. *caro* *Càrrec*, *càrrer*, *carregador*, *carregament*, *carregar*, *carregós*, *carrejar*, *carrell*, V. *carro* *Carrella*, V. *carrandella* *Carrempano*, V. *rampa* *Carrenguí*, V. *carranquí* *Carrer*, *carrera*, *carrejada*, *carreanc*, *carrerany*, *carrerassa*, *carreratge*, *carretera*, V. *carro* *Carrer-forc* (Bulbena), mot inexistent, inusitat, mera grafia bàrbara del fr. *carrefour* (*QUADRIFURCUM*) *Carrerista*, *carreró*, *carrerola*, *carreta*, *carretada*, *carretal*, *carreteig*, *carretejar*, *carretell*, *carretella*, *carreter*, *carretera*, *carretilla*, *carretó*, *carretoina*, V. *carro*

CARREU, 'pedra tallada rectangular per a murs i altres edificis', pres, per conducte de l'oc. mod. *carrèu* id., del fr. *carreau*, derivat del ll. *QUADRUS* 'quadrat'. □ 1.ª doc.: 1803, Belv. («sillar»); 1839, Lab. «la pedra picada en quadro per los edificis».

Molt usat ja pels escr. Renaix., p. ex. Verdager: els Atlants es regiren contra Alcides «y ja 'ls carrèus hi vòlan, que pujavan a coll» (*Atl.* VI, 51d), en l'original de 1877 si bé és veritat que ho va canviar en l'ed. de 1878 (i tampoc era en l'escalaborn de 1867); tornà a usar-lo: «y esgarriats del caos, s'engorgan altra volta / damunt *carreus* que'ls feyan ahir de fonament» (*Atl.* VIII, p. 214): «la ciutat de Barcelona --- les pedreres de Montjuïc li permeten d'extreure'n a bon preu els seus *carreus* rosats», Coromines (*O. C.*, 1119b20), «la pedrera única on recollirà els seus *carreus*», *Interp. del Vuitcents* (*O. C.*, 1125b40). Mot d'ús general en català central, i a moltes altres comar-